Cena numeru 20 groszy

GAZETA LWOWSKA

DZIENNIK DLA DYSTRYKTU GALICYJSKIEGO

Nr. 111 | Wtorek, 16 grudnia 1941 r. | Rok I

Na wschodzie lotnictwo niszczy transporty i linie kolejowe

Dotkliwe straty Anglików na morzu

2 krążowniki, 2 kontrtorpedowce, łódź podwodna i 7 parowców poszło na dno

RZYM, 16. 12. — Włoski komunikat wojenny z dnia 15 grudnia podaje:

Nieustanny napór nieprzyjacielski w rejonie Ainel—Gazala natknął się na zacięty opór naszych wojsk, które wszędzie przeszły do kontrataków. Odparto wypady na pozycje obronne Solum i Bardię.

Lotnictwo Osi ostrzeliwało ogniem karabinów maszynowych nieprzyjacielskie oddziały atakujące, oraz rozproszyło skupienia oddziałów pancernych. Zestrzelono 20 samolotów nieprzyjacielskich, z czego 13 samoloty myśliwskie zaś 7 artyleria przeciwlotnicza. Nie powróciły 2 nasze samoloty.

W związku z nieprzyjacielskimi nalotami na Dernę i Cirene zanotowano 2 zabitych i 1 rannego. Nie wyrządzono żadnych szkód.

W toku akcji w centralnym punkcie morza Śródziemnego zatopiono nieprzyjacielski kontrtorpedowiec, stanowiący własność byłej holenderskiej marynarki wojennej. Nasze dwa lekkie krążowniki zostały storpedowane; załogę uratowano.

Łódź podwodna, dowodzona przez komandora porucznika Terri, zaatakowała we wschodniej części morza Śródziemnego angielski krążownik, trafiając go celnie torpedą. Znajdująca się pod rozkazami kapitana marynarki Campanella łódź podwodna storpedowała w środkowym rejonie morza Śródziemnego drugi krążownik nieprzyjacielski.

Z KWATERY GŁOWNEJ NACZELNEGO WODZA, 16. 12. — Naczelne Dowództwo Niemieckich Sił Zbrojnych komunikuje z dnia 15 grudnia:

Na wschodzie, na wielu odcinkach odparto ataki nieprzyjacielskie wśród ciężkich strat przeciwnika. Lotnictwo zwalczała skutecznie skupienia nieprzyjacielskie w łuku Dońca oraz linie kolejowe między Donem a Dońcem. Silne grupy samolotów bojowych i nurkowców zadały niszczycielskie ciosy pod ochroną samolotów myśliwskich skupieniom czołgów i kolumnom posiłkowym Sowietów na środkowym odcinku frontu i zniszczyły je. Nieprzyjaciel poniósł tutaj szczególnie dotkliwe straty w ciężkiej broni i w materiale przewozowym. Ataki lotnictwa były skuteczne także na odcinku Wołchowa jak i na obszarze kolei murmańskiej. Ubezpieczające jednostki marynarki wojennej uszkodziły na morzu Egejskim, za pomocą bomb głębinowych brytyjską łódź podwodną, z której stratą należy się liczyć.

W Afryce Północnej odparto wznowione ataki brytyjskie. Niemieckie i włoskie samoloty nurkowców obrzuciły bombami ciężkiego kalibru nieprzyjacielskie kolumny wojsk i stanowisk dział, na południowy wschód od Tobruku. Niemieckie samoloty bojowe na jednym z lotnisk zapaliły skład materiałów pędnych.

Artyleria marynarki wojennej zestrzeliła na wybrzeżu atlantyckim dwa brytyjskie samoloty bojowe.

Z KWATERY NACZELNEGO WODZA, 16. 12. — Naczelna Komenda Niemieckich Sił Zbrojnych komunikuje 14-go grudnia:

Na wschodzie artyleria niemiecka zwalczała z dobrym skutkiem okręty nieprzyjacielskie w porcie Sewastopola oraz urządzenia wojenne w Leningradzie.

Na innych odcinkach walki ograniczały się do odpierania lokalnych ataków nieprzyjacielskich. W czasie ataków na transporty, miejscowości, kolumny wojska i obozy barakowe, nasze lotnictwo zadało nieprzyjacielowi na froncie wschodnim dotkliwe straty w ludziach i materiale wojennym.

Na wodach dokoła Anglii uszkodzono poważnie jeden z kontrtorpedowców w czasie wpływania do Kanału Bristolskiego, tak, że należy się liczyć z jego zatonięciem. W nocy na 14-go grudnia obrzuciło lotnictwo skutecznymi bombami obiekty wojenne na wschodnim wybrzeżu wyspy. W czasie prób przelotu nad wybrzeżem Kanału stracił nieprzyjaciel 7 samolotów.

W Afryce Północnej dokonały połączone oddziały niemiecko - włoskie ataku na zjednoczone siły angielskie i zniszczyły kilka baterii oraz 11 wozów pancernych. Zjednoczone siły niemiecko - włoskie zadały ciężkie straty nieprzyjacielskim kolumnom zmotoryzowanym. Samoloty myśliwskie Osi zestrzeliły w walkach powietrznych 15 samolotów nieprzyjacielskich, nie ponosząc strat własnych. Poza tym niemieckie samoloty bojowe bombardowały z dobrym skutkiem lotniska, składy zaopatrzeniowe i kolumny pancerne nieprzyjaciela w okręgu Tobruku.

Lotnictwo sowieckie straciło w czasie od 6 do 12 grudnia łącznie 125 samolotów. Z tego 88 strącono w czasie walk powietrznych a 32 zestrzeliła artyleria przeciwlotnicza. Pozostałe samoloty zniszczono na ziemi. W tym samym czasie stracono na froncie wschodnim 7 własnych samolotów.

BERLIN, 16. 12. — Niemiecka marynarka wojenna również w ciągu ubiegłego tygodnia prowadziła akcję ofensywną przeciwko nieprzyjacielowi, zarówno na Atlantyku jak i na Morzu Śródziemnym. W drodze z Ameryki zatonęły od torped niemieckich łodzi podwodnych 4 brytyjskie parowce handlowe o łącznej pojemności 27.000 brt., w tym jeden parowiec-cysterna. Na morzu Śródziemnym około wybrzeża Afryki niemieckie łodzie podwodne posłały na dno inny angielski parowiec-cysternę z ładunkiem ropy, a w toku dalszych operacji niemieckie jednostki podwodne ugodziły celnymi pociskami jeden kontrtorpedowiec i jeden parowiec towarowy z ładunkiem materiałów wojenych.

W czasie potyczki pomiędzy niemieckimi poławiaczami min a ścigaczami brytyjskimi w Kanale La Manche Anglicy po stracie jednego ścigacza wycofali się z walki; pozostałe ścigacze odniosły pewne uszkodzenia.

BERLIN, 16. 12. — Silniejsze eskadry lotnictwa niemieckiego dokonały w dniach 12 i 13 grudnia zwycięskiej akcji w Marmarice. Niemieckie samoloty bojowe i nurkowe pod silną eskortą myśliwców zaatakowały skutecznie koncentracje brytyjskich pojazdów mechanicznych wypatrzonych uprzednio w toku wywiadów. Wiele pojazdów zapaliło się wśród eksplozji i chmur dymu. W walkach tych brały również udział eskadry niemieckich samolotów burzących, ostrzeliwując w lotach nurkowych bronią pokładową obiekty nieprzyjacielskie. W czasie walki powietrznej z brytyjskimi myśliwcami i samolotami burzącymi, myśliwce „Messerschmitt“ zestrzeliły 11 nieprzyjacielskich maszyn bez żadnych własnych strat. Ponadto niemieckie samoloty myśliwskie strąciły jeszcze 4 angielskie samoloty bombowe, zaś niemiecka artyleria przeciwlotnicza 1. Anglicy stracili zatym łącznie 16 samolotów.

BERLIN, 16. 12. — W ciągu dnia 13 grudnia lotnictwo niemieckie zadało bolszewikom w wielu punktach frontu ciężkie straty. Niemieckie ataki powietrzne skierowane były głównie na drogi, którymi dowożono posiłki Sowietom. Linie kolejowe, pociągi transportowe, punkty wyładunkowe, oraz miejsca schronienia wojsk i koncentracje sowieckich pojazdów mechanicznych znalazły się pod gradem bomb. Jeden pociąg towarowy wyleciał w powietrze. Ponadto 28 pociągów towarowych i transportowych zniszczono względnie ciężko uszkodzono. Zniszczenia uległy również zbiorniki ropy, stacje radiowe i budynki stacyjne, oraz 30 wagonów i 20 pojazdów mechanicznych. W rejonie, na którym gromadzono posiłki na froncie północnym, wskutek celnego zbombardowania torów przerwano pewną linię kolejową, posiadającą doniosłe znaczenie dla bolszewików.

Ograniczenie produkcji samochodów w U. S. A.

SZTOKHOLM, 16. 12. — Jak donoszą z Nowego Jorku, przedstawiciel rządu USA oświadczył przedstawicielom prasy, że produkcja samochodów w Stanach Zjednoczonych będzie podlegać dalszym ograniczeniom. Produkcja ta w grudniu i styczniu 1942 r. w porównaniu z odnośnymi miesiącami z roku ubiegłego ma być zmniejszona o dwie trzecie.

U. S. A. skonfiskowały francuski parowiec

SZTOKHOLM, 16. 12. — Marynarka wojenna Stanów Zjednoczonych skonfiskowała, według doniesień angielskich, francuski parowiec-cysternę „Scheherezade“ w porcie Mobile w stanie Alabama. Załogę liczącą 40 ludzi, internowano.

Przedłużenie służby wojskowej w Turcji

STAMBUŁ, 16. 12. — Jak donosi dziennik „Vakyt“ rząd turecki przygotowuje projekt ustawy w sprawie przedłużenia czasu służby wojskowej z półtora roku do trzech lat. W tureckiej marynarce wojennej już obecnie obowiązuje trzyletnia służba czynna.

Za pomoc — wolność dla Indii narodowych

BANGKOK, 16. 12. — W Delhi (Indie) aresztowały władze wszystkich Japończyków, a japońskie przedsiębiorstwa opieczętowały. Stosunki pocztowe i telegraficzne z Chinami i Syjamem w całych Indiach są zastanowione. Pandit Nehru, przywódca indyjskich nacjonalistów, który dopiero przed tygodniem opuścił więzienie, oświadczył przedstawicielom prasy, że Indie narodowe nie poprą wojny brytyjskiej, dopóki Indie będą pod panowaniem Anglii. Pełna niezależność kraju, oto pierwszy warunek, który zadecydować może o przystąpieniu Indii narodowych do wojny.

Pięć dalszych państw wypowiada wojnę

Rumunia, Węgry, Bułgaria, Chorwacja i Słowacja w stanie wojny z Anglią i U. S. A.

BERLIN, 16. 12. — D. N. B. podaje: Wobec tego, iż Stany Zjednoczone sprowokowały wojnę z Niemcami, Włochami i z Japonią, Bułgaria, Chorwacja, Słowacja, Rumunia i Węgry, zgodnie z duchem i postanowieniami Paktu Trzech, również oświadczyły, iż znajdują się w stanie wojennym ze Stanami Zjednoczonymi. Bułgaria, Chorwacja i Słowacja równocześnie przystąpiły do wojny przeciw Anglii.

SOFIA, 16. 12. — Bułgarska urzędowa agencja prasowa donosi:

Wobec tego, iż Niemcy i Włochy oświadczyły, że wskutek agresywnego postępowania Stanów Zjednoczonych, zwłaszcza w ciągu ostatnich miesięcy, znajdują się w stanie wojennym z Ameryką, rząd Bułgarski, wypełniając swe zobowiązania wynikające z art. 3. Paktu Trzech, postanowił również zerwać stosunki dyplomatyczne ze Stanami Zjednoczonymi oraz ogłosić stan wojenny z tym państwem i jego sprzymierzeńcem Wielką Brytanią. W czasie posiedzenia Izby przewodniczący oraz minister spraw zagranicznych zajęli w tej kwestii stanowisko, przy czym posłowie jednomyślnie wyrazili swą zgodę na odnośną uchwałę rządu bułgarskiego.

ZAGRZEB, 16. 12. — Chorwacka rada ministrów na nadzwyczajnym posiedzeniu przyjęła oświadczenie Poglavnika postanawiające, iż rząd niepodległej Chorwacji, wierny literze i duchowi Paktu Trzech, uznając konieczność zupełnej solidarności oraz jak najściślejszego połączenia się państw europejskich w walce przeciwko plutokracji anglosaskiej, staje po stronie wielkich mocarstw Paktu Trzech i oświadcza, iż niepodległa Chorwacja znajduje się w stanie wojennym z Wielką Brytanią i Stanami Zjednoczonymi.

BRATISŁAWA, 16. 12. — Słowackie biuro prasowe opublikowało następujące oświadczenie rządu:

Na podstawie artykułu 3-ego Paktu Trzech Mocarstw z dnia 27 września 1940 roku, do którego Słowacja przystąpiła w dniu 24 listopada 1940 roku, rząd słowacki oświadcza, iż stosownie do decyzji prezydenta republiki Słowacja ogłasza stan wojenny ze Stanami Zjednoczonymi Ameryki Północnej i z Wielką Brytanią.

BUKARESZT, 16. 12. — Urzędowo donoszą:

Rząd królestwa Rumunii wręczył przedstawicielowi dyplomatycznemu Stanów Zjednoczonych w Bukareszcie notę następującej treści:

„Rząd królestwa Rumunii ma zaszczyt zawiadomić rząd Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej, iż zgodnie z postanowieniami Paktu Trzech, oraz z uwagi na zawarte w tym pakcie zobowiązania, solidarna, wobec stanu wojennego, który nastał pomiędzy Stanami Zjednoczonymi z jednej strony, a Rzeszą Niemiecką, Włochami i Japonią z drugiej strony, Rumunia również znajduje się w stanie wojennym“.

BUDAPESZT, 16. 12. — Węgierska agencja prasowa M. T. I. donosi: Premier i minister spraw zagranicznych Bardossy wręczył posłowi Stanów Zjednoczonych notę następującej treści:

„Na podstawie Paktu Trzech Mocarstw, zawartego w dniu 27 września 1940 roku, rząd królestwa Węgier uważa stan wojenny, istniejący pomiędzy Stanami Zjednoczonymi a Japonią, Włochami i Niemcami, za obejmujący również i Węgry“.

System obronny Japonii na Pacyfiku
a bazy wypadowe Zjednoczonych Stanów Ameryki

Wobec przeogromnej przestrzeni Oceanu Spokojnego, której powierzchnia wynosi 162 miliony kilometrów kwadratowych, a więc obszar dziewięciokrotnie większy od Atlantyku — odgrywają wyspy na Oceanie jako bazy szczególną rolę dla wszystkich państw zainteresowanych. Mnogość wysp, rozrzuconych na bezkresnych wodach oceanu, sprawiła, że od dawien dawna interesowano się nimi jako punktami oparcia.

Odkąd amerykańska flotyla w r. 1854 wywalczyła sobie dopływ do japońskiego państwa wyspiarskiego i zapoczątkowała regularną komunikację między Ameryką a Japonią, objęły USA. w r. 1898 Wyspy Hawajskie, położone w środku drogi między Ameryką a Azją Wschodnią. Nawet w czasach pokojowych wyspy te, z Pearl Harbour na wyspie głównej Oahu, mają ogromne znaczenie dla komunikacji morskiej, ciągnącej się np. od Panamy do Yokohamy na przestrzeni 7700 mil morskich, dla której przebycia nawet dzisiejsze parowce potrzebują przynajmniej 3 tygodni czasu. Swemu położeniu centralnemu zawdzięcza Pearl Harbour, że USA. rozbudowały ją do rzędu najsilniejszej bazy morskiej i lotniczej, wznosząc tutaj nowoczesne doki, fortyfikacje i inne tego rodzaju urządzenia. Opanowaniem Hawai zdobyły Zjednoczone Stany Ameryki zarazem pierwszy etap na drodze do Filipin, które Hiszpania, po przegranej w r. 1898 wojnie, odstąpić musiała Ameryce.

Wzdłuż szlaku morskiego, wynoszącego z Pearl Harbour do Manili około 4700 mil, znajdują się wyspy koralowe z 3 wyspami Wake i wulkaniczną wyspą Guam, należące do Wysp Mariańskich. Podczas gdy wyspy Wake w pierwszej linii używane być mogą jako bazy lotnicze, stanowi port Apra na wyspie Guam, oddalony o 1500 mil od Manili, pierwszorzędną bazę dla floty, zwłaszcza po jego rozbudowaniu i ufortyfikowaniu przez Amerykę. Droga z Panamy via Pearl Harbour, wyspy Wake i Guam do Manili jest wzmocniona grupą wysp Midway, znajdujących się również w posiadaniu USA. I te wyspy, dzięki obszernym lagunom raf koralowych, stanowią dogodne lądowiska dla awiacji. Wyspy Filipińskie przylegają na Zachodzie do angielskich baz w Hongkong, Singapur i port Darwin w Australii.

Ta południowa linia amerykańskich punktów oparcia posiada na północy równoległą linię baz, która prowadzi z Alaski poprzez Wyspy Aleuty do Kamczatki. Na wyspach aleuckich USA. już od dawna budowała na Unalaszka z Dutch Harbour i na zachodzie Attu swe bazy morskie i lotnicze. Ta, na dalekiej północy położona droga ataku na Japonię, która jest o 1/3 krótsza od linii południowej przez Hawaje, ma jednak tę niedogodność, że w lecie jest zamglona, zimą zaś śnieżyce i mrozy umniejszają jej wartość.

Obie drogi, które jak ramiona polipa poprzez Pacyfik otaczają Japonię, zdradzają kierunek agresji USA.

Polityce okrążenia Ameryki przeciwstawiła Japonia swój system obrony, który również jest dwukierunkowy. Linia północna pomyślana była jako obrona od strony Aleutów i Syberii, południowa zaś, rozwidlająca się na zachodnią biegnąca poprzez Formozę i Hajnan ku wyspom Paracel i Spratley położonym w południowo-chińskim morzu i wschodnią, która wzdłuż grupy wysp Bonin biegnie poprzez wyspy Mariańskie i Karoliny, tworząc w ten sposób zaporę na drodze do Manili.

Najważniejszą bazą na Wyspach Mariańskich jest wyspa Sajpan, położona zaledwie 100 mil od Guam. Tutaj, wśród raf położoną zatokę, ufortyfikowali Japończycy na wzór wyspy Jap, najbardziej na zachód wysuniętej wyspy Karolinów oraz Truck-Atoll, tworzący obszerny port, chroniony zewsząd położonymi wokoło wysokimi wyspami.

W jakich rozmiarach Japończycy umocnili bazy w Jaluit i Wotje na wyspach Marshalla, pozostaje tajemnicą wobec zawartej w r. 1907 umowy ograniczającej rozbudowę baz frotyfikowanych. Niemniej stanowią liczne wyspy na grupach wysp Karolińskich i Marshalla wielkie możliwości jako stacje materiałów pędnych dla tych lekkich jednostek floty morskiej i powietrznej, których zadaniem jest kontrola komunikacji Ameryki z Manilą. Odległość stąd do Manili i Nowej Gwinei wynosi 500 wzgl. 600 mil morskich.

Wybudowanie przez Japończyków bazy lotniczej na wyspie Timor, największej z wysp Sundskich, wprowadziło ich w środek troistego, angielsko-amerykańsko-holenderskiego systemu obronnego, wśród którego port Soerbaja stanowi najściślejszą bazę obronną dla floty holenderskiej.

Na północy znajdują japońskie wyspy macierzyste ochronę w bazach na Kure i Sachalinie i wreszcie w punktach na wschodnio-azjatyckim kontynencie, na Korei i Mandżuko. Posiadanie zewnętrznych linii obronnych zwiększa zdolność odporu japońskiego przed atakami amerykańskimi od północy i południa. Baza angielska w Hongkong utraciła już swą wartość.

Filipiny i Himalaje pod gradem bomb
Pro-japoński rząd w Syjamie

TOKIO, 16. 12. — Wydział marynarki Cesarskiej Kwatery Głównej komunikuje, że hydroplany japońskie zaatakowały w dniu 13-go grudnia bazy powietrzne na wyspie Luzon. W czasie tych operacji japończycy zestrzelili jeden myśliwiec amerykański oraz zniszczyli na ziemi 43 samoloty, w tym 9 największych rozmiarów. Dwa samoloty japońskie zaginęły.

BANGKOK, 16. 12. — Penang przeżył ostatnio nowy ciężki atak powietrzny. Radio w Singapurze przyznaje, iż atak ten spowodował wielkie szkody. Wielka część obiektów portowych i magazynów tego centrum handlowego północnych Malajów, stanowiącego główny punkt wywozu gumy, cyny i kopry, legła w gruzach.

BERLIN, 16. 12. — Po zawarciu sojuszu pomiędzy Japonią a Syjamem, kiedy wojska japońskie uzyskały prawo przemarszu przez sysoko położone terytorium syjamskie, oba państwa pozostają w stosunkach przyjacielskich. Wyrazem tego jest zmiana gabinetu w Syjamie. Mianowicie szłonkowie rządu Bangkoku, którzy byli wrogo usposobieni wobec Japonii, mają być usunięci a na ich miejsce mają przyjść ludzie, którzy idą po nowej linii polityki państwa. Przeobrażenie rządu stoi pod znakiem sojuszu z Japonią i ma na celu, jak podkreśla urzędujący prezydent ministrów, nie tylko uzbrojenie kraju do wojny na Oceanie Spokojnym, ale także przeprowadzenie przebudowy ustroju państwowego w Syjamie. Przekształcenie gabinetu ma nastąpić właśnie z początkiem tego tygodnia. Japońskie dzienniki wymieniają już nazwiska nowych ministrów. Dotychczasowy poseł brytyjski w Syjamie — jak donoszą — wyjechał z Bangkoku. Udał się on wraz z innymi członkami poselstwa do Burmy.

BANGKOK, 16. 12. — Parlament Syjamu na ostatnim nadzwyczajnym posiedzeniu zatwierdził sojusz wojskowy z Japonią, co spotkało się z gorącym przyjęciem prasy jak i z ogólną aprobatą całego społeczeństwa syjamskiego.

Powszechna mobilizacja w Ameryce
Alaska główną bazą ataku amerykańskiego

SZTOKHOLM, 16. 12. — Wzorem Wilsona żąda Roosevelt dyktatorskich pełnomocnictw. Ponieważ i tak już bez uchwały Kongresu decydował on w sprawach o doniosłym, państwowym znaczeniu, będzie uchwała Kongresu jedynie formalnym zaaprobowaniem już istniejącego stanu rzeczy.

Ministerstwo wojny USA. przedłoży w najbliższym czasie projekt ustawy o powszechnym obowiązku wojskowym, przewidującej mobilizację mężczyzn w wieku od 18—65 lat.

O amerykańskich przygotowaniach zaczepnych wobec Japonii świadczy pospieszna rozbudowa Alaski na bramę wypadową na kontynent azjatycki. Specjalny sprawozdawca „United Press" donosi, że amerykańscy rzeczoznawcy wojenni uważają Alaskę jako najważniejszy punkt wypadu na Azję. Z wyspy Atin, najbardziej na południe wysuniętej wyspy Aleutów, odległość do północnej Japonii wynosi 1200 km a 800 km do Kamczatki. Wspomniany sprawozdawca w czasie swej 3 miesięcznej podróży po Alasce stwierdził naocznie, że wojsko lądowe, flota i awiacja z nerwowym pospiechem pracują nad rozbudową fortyfikacji dla walk obronnych i zaczepnych. We wszystkich strategicznie ważnych punktach założone są silne umocnienia, bunkry stalowe i betonowe, podziemne hangary lotnicze, przystanie dla łodzi podwodnych i porty dla wodnopłatowców. Fortyfikacje te, które Ameryka buduje już od lat, pochłonęły dotąd sumę 800 milionów dolarów.

Pokrótce

Kanclerz udekorował ambasadora japońskiego w Berlinie Oshima, w uznaniu zasług przy realizacji Paktu Trzech, Wielkim Krzyżem orderu niemieckiego orła w złocie.

Nie wolno publikować wiadomości w sprawie ataków japońskich na Hawai i żadnych spraw z tym związanych — zarządził Roosevelt.

Minister Rzeszy Kerrl zmarł w nocy na 14 grudnia wskutek udaru sercowego

Racjonalizację na wzór niemiecki przeprowadza się obecnie w francuskim przemyśle samochodowym.

Zaprzysięgli walczyć do zwycięskiego końca za wolność Azji gubernatorzy Mandżukuo po odczytaniu im edyktu cesarskiego przez premiera Czang-Csing-huja.

„Honorowy łuk obowiązku" zorganizował Zagrzeb. W każdą pierwszą niedzielę miesiąca ustawiać się będzie pod łukiem tryumfalnym z przeznaczeniem na datki na chorwacką pomoc zimową. Poprzedniej niedzieli przedefilowało pod łukiem sto tysięcy ludzi.

Kierownik związku brytyjskich faszystów, Sir Oswald Mosley, który bezpośrednio po wybuchu wojny był aresztowany, został, jak donosi „Daily Express", przeniesiony obecnie do więzienia żeńskiego w Holloway, gdzie znajduje się także uwięziona jego żona. Mosley będzie tam jedynym uwięzionym mężczyzną wśród kobiet

Francuski parowiec „Normandie" został przez amerykańskie posterunki straży wybrzeży skonfiskowany. Wszystkim załogom statków francuskich, znajdujących się w portach amerykańskich, kazano opuścić pokład.

Ogromne przygotowania obrony przeciwlotniczej na całym wschodnim wybrzeżu Stanów Zjednoczonych, są w toku

Około 350 bibliotek zniszczyli bolszewicy na obszarach, z powrotem włączonych do Finlandii — jak donosi dziennik „Uusi Suomi". Szkoda oceniona jest na około 10 milionów marek fińskich.

Jak dopiero obecnie podano do wiadomości, w Izbie Gmin stawiane były Churchillowi ciężkie zarzuty w związku z rozwojem wypadków na Dalekim Wschodzie. W wielce krytyczny sposób ujął sprawę stary „wilk morski" sir Roger Keyes. Między innymi zapytano Churchilla, czy ciągle jeszcze trzyma się tego mniemania, że okręty bojowe są podstawą sił morskich. Premier mógł jedynie wymijająco odpowiedzieć na postawione pytania i zapewnił Izbę o tym, że [...]ży później odpowiednie sprawozdanie. [...]słowie zażądali jednak, aby w najbliższym czasie, przed świętami Bożego Narodzenia omówiona została sprawa zatopienia okrętów bojowych, a przede wszystkim sprawa współpracy lotnictwa i floty.

Na wyjaśnienie Churchilla, że „admirał Philips liczył na to, iż chmurna pogoda ustrzeże go od nalotów", odpowiada „Daily Express" że co prawda dobry Bóg [...] chronił przed 350 laty zagrożoną armadę hiszpańską, nie sądzimy jednak, aby przy tak ważnych operacjach jakie mają obecnie miejsce na Dalekim Wschodzie, [...]na było uzależniać jego wyniki od stanu pogody".

*

Korespondenci dzienników angielskich rysują w dramatycznych barwach nastroje panujące w Nowym Jorku i Waszyngtonie od chwili wybuchu wojny. Zupełnie fantastyczne miały być nocne sceny w Białym Domu. Zebrane tam setki dziennikarzy. [...]powiadacze radiowi zainstalowali mikrofony w Białym Domu i podawali nieprzerwanie napływające meldunki. [...] siedzibą prezydenta zebrał się olbrzymi tłum ludzi a szosy wiodące do miasta zapełnione były samochodami powracających z week-endu.

Typowy dla panicznych nastrojów jest wypadek pewnego oficera, opowiadany przez dziennikarzy angielskich. Oficer [...]jechał samochodem i słuchał muzyki [...]necznej z głośnika radiowego, nagle przerwano muzykę i nadano oficjalny komunikat o wypowiedzeniu wojny. Oficer ten do[...]stał tak silnego szoku nerwowego, że stracił panowanie nad maszyną i wjechał na chodnik na Pensylvania Avenue w Waszyngtonie.

*

Król angielski, Jerzy VIII nie chce biernie przyglądać się, podczas gdy inni walczą. Toteż na wiadomość o przystąpieniu Kraju Wschodzącego Słońca do wojny, postanowił działać i... skreślił Mikada z listy odznaczonych Orderem Podwiązki.

*

Żydowska prasa, zgrupowana koło Roosevelta, komponuje przejrzyste meldunki o sukcesach, aby w ten sposób ukryć własne klęski. Tak, na przykład ogłoszono w Waszyngtonie, że „flota podwodna Stanów Zjednoczonych nie dała dotychczas żadnego sprawozdania, ale należy się spodziewać wielkich sukcesów".

Boston zawiadamia, że na Oceanie Spokojnym odbyła się bitwa z japońskimi okrętami wojennymi. „Bitwa ta nie da[...] wyniku, ponieważ okręty japońskie rzuciły się do ucieczki".

„Ucieczki" japońskie dały się jak do[...]tąd marynarzom anglosaskim porządnie we znaki.

Pomysłowa statystyka

Jak wielu jego kolegów, tak i pan Stefan Porzecki przebrnął szczęśliwie choć nie bez trudu przez szkoły średnie i wyższe i otrzymał posadę w administracji państwowej. Po krótkiej praktyce w mieście wojewódzkim przydzielono go do starostwa w mieścinie powiatowej, która nie mogła zadowolić aspiracji młodego człowieka.

Porzecki pochodził z rodziny urzędniczej; długi szereg jego przodków służył wiernie krajowi, a pradziad, dziad i ojciec uwiecznili nazwiska w dziejach administracji państwa. Tradycja rodzinna i przez wieki nabywana rutyna urzędnicza weszła w krew Porzeckiego, podniecała ambicję i pobudzała do marzeń o zawrotnej karierze, jaką może zrobić w innych warunkach. Dzięki interwencji byłego premiera, paru ministrów w odstawce i kilku wpływowym domom warszawskiego świata przeniesiono go wreszcie do wymarzonej stolicy, gdzie został przydzielony do Centrali Statystycznej, której szefem był oczywiście jakiś były dygnitarz dotąd mile widziany w wysokich sferach rządowych.

Porzeczki nie zawiódł nadziei, jakie w nim pokładano; pracował sumiennie nawet poza biurem i wszystkie wolne chwile, a nawet urlopy poświęcał na zbadanie swoich spraw służbowych. Nie pochłaniała go jednak statystyka handlowa, będąca przedmiotem jego referatu. Uważał ją za rzecz nudną i mało życiową, w odróżnieniu od statystyki ruchu ludności. Sądził, że ta gałąź wiedzy jest ważniejsza dla państwa, szczególnie w obecnej dobie, kiedy spadek urodzin jest na ustach wszystkich. Dalsze wyludnienie grozi katastrofą i sprowadzi zagładę rodzin, państw, a nawet ludzkości. Na razie liczba ludności nie ulega zmianie, bo wprawdzie mniej jest urodzin, ale ludzie żyją dłużej.

Porzecki żywił nadzieję, że złemu da się zaradzić i sądził, że to będzie jego właśnie dziełem. Trzeba tylko zbadać dokładnie przyczyny, a wtedy środki zaradcze na pewno się znajdą.

W całej tej sprawie punktem wyjścia dla młodego prawnika było małżeństwo jako instytucja podstawowa, uważana przez kościół i państwo zarazem za główny czynnik przyrostu ludności. Dat należało zatem szukać w księgach metrykalnych, zbadać w jakim stopniu liczba ludności wzrastała i stwierdzić czy szybszy przyrost nie byłby możliwy.

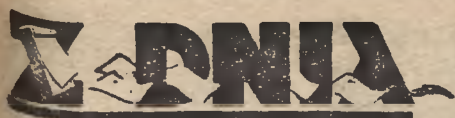
Nasz gorliwiec wiedział, że kobiety wydają przeważnie na świat jedno tylko dziecko na raz, w odróżnieniu od stworzeń niższych, których, pogardliwie zwany, pomiot bywa często bardzo liczny. Wiedział także, a przynajmniej sądził, że dziecko dopiero po dziewięciu miesiącach jawi się do życia na tym Bożym świecie.

Pierwsza teza była niewątpliwa i nad nią Porzecki przeszedł do porządku. Pośród licznych znajomych niewielu miało bliźnięta — a o trojaczkach i czworaczkach mowy być nie mogło. Lecz i o bliźniętach nawet źle się wyrażano, dowodząc, że są to dzieci zwykle nieudane. Nic dziwnego, gdy dwoje pragnęło korzystać z darów, które mądra natura przeznaczyła jednemu.

Druga natomiast teza nie była [...] pewna i ona to Porzeckiemu nasunęła pewne wątpliwości. Pobieżna ankieta przeprowadzona w stolicy wskazywała [...] ogół, że termin 40 tygodni powszechnie jest przyjęty. Lecz choć i ustawodawstwo poniekąd go przyjęło, to jednak były wahania dające do myślenia. Tu, zdaniem Porzeckiego, ukrywał się problem i na tej drodze trzeba szukać rozwiązania.

We wiosce podhalańskiej, w której [...]dzice Porzeckiego rok rocznie spędzali swoje letnie urlopy, ludzie na pewno [...] będą tak małostkowi jak mieszkańcy stolicy, szczególnie kiedy chodzi o problem tej wagi, o problem przyrostu ludności.

Korzystając z pierwszego urlopu, Porzecki przystąpił do dzieła. Badał ze [...] miennością godną uczonego i nie [...]rzył pustym słowom. Każdy termin [...]bna był należycie sprawdzany, [...] metryki ślubu rodziców i narodzin pierwszego dziecka. Tylko te urzędowe [...] brał prawnie pod uwagę i wpisywał do notesu w odpowiednich rubrykach. I oto wyszły na jaw fakty niespodziane, na które przed Porzeckim nie zwrócił nikt uwagi — fakty, które wstrząsnęły popularnym terminem 40 tygodni i podały go w wątpliwość. Nie tylko w tej jednej wiosce, ale i w sąsiednich roiło się od [...]

Zasiłki dla emerytów kolejowych i inwalidów

(j) Dnia 17-go b. m. rozpocznie Okręgowa Dyrekcja Kolei Wschodniej we Lwowie wypłatę zaliczek za listopad na poczet zasiłków dla emerytów kolejowych b. Państwa Polskiego oraz wdów i sierót po nich. Wypłata odbywać się będzie w lokalu kolejowego Oddziału Emerytalnego przy ul. Krasickich 5 (w budynku Dawnej Dyrekcji Kolei) w godzinach 8 — 16 według następującego porządku: Litery A, B, C — 17-go bm., D, E, F — 18-go bm., G, H, I, J, — 19-go bm., K, — 20-go bm., L, Ł, M, — 21-go bm., N, O, P, R, — 22-go bm., S, T, 23-go bm., U, V, W, Z, — 24-go bm.

Zamieszkali we Lwowie i w powiecie lwowskim inwalidzi wojenni b. armii austro-węgierskiej, pochodzenia aryjskiego, którzy w służbie wojskowej utracili ponad 50 proc. zdolności do pracy, oraz wdowy i sieroty po nich, o ile w dniu 1-go września 1939 r. pobierali rentę inwalidzką, wdowią lub sierocą, winni zgłosić się bezzwłocznie z odpowiednimi dokumentami do Związku Inwalidów Wojennych, ul. Słowackiego (Seminarium-str.) 2 w godz. 9 — 1. Po zbadaniu ich uprawnień Związek będzie wypłacał zapomogi pieniężne za okres ubiegłych miesięcy.

DZIŚ ZACIEMNIAMY:

Początek 16.40

Koniec 8.20

Ferie świąteczne

(tp) W myśl zarządzenia Hauptabteilung Wissenschaft und Unterricht (Wydział Główny Nauka i Nauczanie) ferie świąteczne we wszystkich Szkołach Generalnego Gubernatorstwa trwają od dnia 22-go grudnia 1941 do dnia 3-go stycznia 1942 roku. Nauka rozpocznie się dnia 5-go stycznia.

Telegramy z życzeniami

(tp) W okresie świąt Bożego Narodzenia poczta nie będzie przyjmowała depesz z życzeniami świątecznymi lub noworocznymi, nawet w formie depesz listowych.

Kursy jęz. niemieckiego przy P. K. P.

(j) Polski Komitet Pomocy we Lwowie prowadzi wieczorowe kursy języka niemieckiego dla początkujących i zaawansowanych oraz dla osób, którym znajomość jęz. niemieckiego jest niezbędna a więc w handlu, rzemiośle, w zakładach gastronomicznych i tp.

Dochód z kursów jest przeznaczony na pomoc najbiedniejszym. Bliższych informacji można zasięgnąć w sekretariacie P. K. P. (Kopernika 5) w godz. 16 — 19.

Książka poszukuje odbiorcy

w sklepie, na ulicy i w kinie

(m) Najczęstszym miejscem naszych „rendez vous" z książką są księgarnie i antykwarnie (wypożyczalnie książek nie są jeszcze czynne); można się jednak również spotkać i na ulicy czy w kawiarni, a nawet w... kinie. We wszystkich tych miejscach przygodni krzewiciele literatury rozkładają przed oczyma klienta tęczowy wachlarz swych bibliotek. W księgarniach i antykwarniach odbywa się to mniej więcej według norm utartych i znanych, choć i tu w porównaniu z czasami przedwojennymi, dadzą się zauważyć pewne różnice.

Największym powodzeniem cieszy się dziś literatura aktualna, dzieła z zakresu nauki i wiedzy fachowej, podręczniki praktyczne i wreszcie literatura piękna i beletrystyka.

— Jak według pana można sobie ten stan rzeczy wytłumaczyć? — pytam jednego ze sprzedawców.

— Proszę panów, krąg zainteresowań i wymogi kulturalne ogółu tworzy i reguluje życie. Z jednej strony twarda rzeczywistość zaprzecza wszelkim abstrakcyjnym ideałom, z drugiej zaś wzmaga ku nim tęsknotę. Dlatego każdym człowiekiem kierują, jeśli chodzi o dobór lektury, przede wszystkim względy praktyczne. Niezmiennym powodzeniem cieszy się również beletrystyka o wartości czysto rozrywkowej, posiadająca tę ogromną zaletę, że daje skołatanym walką o byt nerwom chwile wytchnienia. Zajmująca pierwsze miejsce wśród zainteresowań czytelników literatura aktualna daje dowód, że wojna obecna i związana z nią przyszłość całego świata nie są nikomu obojętne.

Jedynym w swoim rodzaju jest handel uliczny. Rozróżnić tu można aż trzy rodzaje „przedsiębiorstw" — stoiska nieprzenośne, jak kioski i urządzane codziennie rano przez sprzedawców pod murami kamienic wystawy książek, dalej księgarnie ruchome i wreszcie księgarnie „zmotoryzowane", na wózkach.

— Jakiego rodzaju transakcjami księgarskimi pan się zajmuje? — pytam.

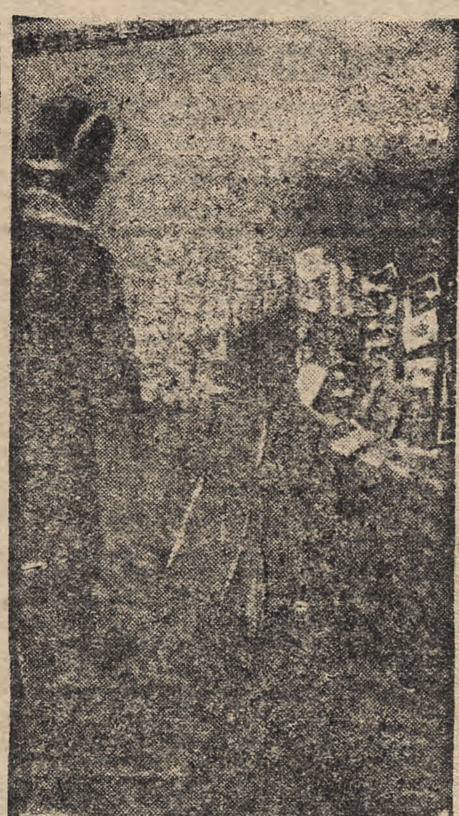
— Wszystku, to znaczy przedaji książki nowe i używane, kupuji, a czasem, jak znam gościa i zapłaci mi piątke, także pożyczam. Zresztą, nie zawsze tak dużo biery, nawet ogólni bardzu tanio. Grunt, żeby klientów nie stracić i aby interes hułał... Może sy panowi co wybiorą, proszy, jest z czegu. Na składzi zawdy wszelki rodzaji słowa drukowanegu, jak to si mówi.

Właściciel „lotnego" handlu musi być w pierwszym rzędzie dobrym psychologiem. Chodzi od kawiarni do kawiarni i np. spostrzegłszy jakiegoś starego pana zachęca:

— Mam coś dla pana. Jedyna sensacja w swoim rodzaju. Szczyt frywolności erotycznej i pikanterii. Po prostu — tu głos jeszcze bardziej zniża — taka mała... pornografijka. Poważny pan oburza się dość energicznie, lecz nie zrażony tym sprzedawca pociesza się szybko, pakuje jakiejś starej pannie aż trzy książki: „Ciernie niewinnej miłości", „Jak zdobyć powodzenie u mężczyzn" i „Wiedza tajemna odkryje Twoją przyszłość".

Najbardziej charakterystycznym jest może fakt ekspansji książki w kierunku kina; w kuluarach spotyka się coraz częściej sprzedawców książek najczęściej o treści aktualnej. Książka nie próbuje tu robić X Muzie konkurencji — pragnie jedynie i tę możliwość znalezienia odbiorcy w należyty sposób wykorzystać.

Widzimy zatem, że książka szuka nas na każdym kroku, a i my ze swej strony jej bardzo łakniemy. Potrzebujemy się wzajemnie i chyba dlatego tak często się z nią spotykamy...

Co wybrać — namyśla się mały czytelnik.

Mali pacjenci w Klinice Dziecięcej

(tp) Obecna organizacja Kliniki Dziecięcej została przystosowana do dzisiejszych warunków; dawny oddział służący głównie do celów naukowych oraz szpital dziecięcy św. Zofii zostały złączone razem i należą do Państw. Instytutu Medycz.

Klinika dziecięca obejmuje 5 działów dla: 1) niemowląt, 2) dzieci starszych, 3) dzieci gruźliczych, 4) ambulatoria, oraz 5) gabinet roentgenologiczny. Przyjmuje się dzieci tylko aryjskiego pochodzenia z miasta i z prowincji, lecząc wszystkie choroby wewnętrzne, prócz infekcyjnych. Opłaty są uregulowane według norm obowiązujących we wszystkich szpitalach we Lwowie. Klinika przyjmuje także pacjentów, którzy mają odpowiednie polecenie z Kasy Chorych.

Obecnie pracą Kliniki przybrała normalny charakter i jakkolwiek istnieją pewne braki wypływające z ciężkich warunków wojennych, jednak leczenie i pomoc jest udzielana chorym dzieciom przez fachowe kierownictwo Kliniki przy współpracy personelu. W związku z planami polepszenia warunków pracy, istnieje projekt przyłączenia do Kliniki dziecięcej jednego budynku z obrębu szpitalnych zabudowań, a tym samym uzyskania obszerniejszego stałego pomieszczenia dla pielęgniarek i zwiększenia liczby łóżek dla chorych dzieci. Klinika udziela nie tylko pomocy lekarskiej w salach ambulatoryjnych, gdzie za niską opłatą przyjmuje się dzieci w godzinach od 9 — 11; w Poradni istniejącej przy Klinice niemowlęta otrzymują mleko i mieszanki odżywcze. Wyposażenie Kliniki w odpowiednie instrumenty medyczne, jak lampy kwarcowe, roentgen, diatermię, elektrokardiograf i t. p., oraz jej wysoki poziom sanitarny odpowiada w zupełności najnowszym wymogom. Kwestia wyżywienia dzieci pozostających na Klinice leży w kompetencji Ernährungsamtu, który dokłada wszelkich starań, aby mali pacjenci nie odczuwali żadnych braków.

Kartki żywnościowe na styczeń

(Sklepy żywnościowe znajdujące się przy ulicach: Łyczakowskiej 15, 177 i 223, Kochanowskiego 8, Mikołaja 8 i 9, Leona Sapiehy 83, Rutowskiego 8, Halickiej 8, Gródeckiej 105, Miejskiej 64 (Lewandówka), Zamarstynowskiej 74 i 120, Żółkiewskiej 73 i 173, Ordona 13, oraz przy placach Kapitulnym 3 i Bilczewskiego 10, przyjmują dodatkowo rejestrację mieszkańców, którzy nie zarejestrowali kart grudniowych we właściwych rejonowych sklepach, bez względu na miejsce zamieszkania.

(z) Wszyscy właściciele wzgl. zarządcy domów winni do dnia 19-go bm. sporządzić wykazy mieszkańców domów, które do dnia 22-go bm. należy przedłożyć Urzędowi dla Wyżywienia i Gospodarstwa Wiejskiego, Piekarska 1 b, III. p.

Karty żywnościowe na miesiąc styczeń mogą otrzymać tylko te osoby, które są zameldowane w danym Zarządzie Domów i które oddały wypełnione kwestionariusze na miesiąc grudzień. Wydawanie kart żywnościowych winno być zakończone do dnia 31-go bm., zaś listy z poświadczeniem odbioru kart przekazane przez zarządców domów do dnia 3-go stycznia 1942 r. Urzędowi Wyżywienia i Gosp. Wiejskiego. Mieszkańcy, którzy otrzymają karty aprowizacyjne, winni je zarejestrować w najbliższym sklepie żywnościowym najpóźniej do dnia 5-go stycznia 1942 r.

W związku z tym, że w bieżącym miesiącu wielu mieszkańców oddawało wykazy w terminie spóźnionym, zarządcy domów winni w wypadkach opóźnień ponad 2 dni, przedstawić wykazy opieszałych Urzędowi Wyżywienia, który osoby te pociągnie w drodze administracyjnej do odpowiedzialności. Poza tym zarządcy domów są upoważnieni do przedstawiania wniosków do ukarania tych, którzy w celu bezprawnego otrzymania większej ilości kart żywnościowych podali w wykazach nieprawdziwe dane.

które ujrzały światło dzienne w 4 lub 5 miesięcy po ślubie rodziców. Jak wykazały metryki, w pewnym nawet wypadku dziecko urodziło się już w 17 dni po ślubie, inne zaś we wsi sąsiedniej pobiło ten rekord pojawiając się na świecie na kilka tygodni przed ślubem rodziców. Wszystkie te daty Porzecki notował skrzętnie w swoim notesie. Młody urzędnik nie wierząc początkowo własnemu odkryciu, ponownie badał metryki i przesłuchiwał prowadzących księgi; jeden z nich mrugnął tylko okiem lecz daty potwierdził, drugi zaś zawołał „był już czas najwyższy" robiąc dowcipną minę, lecz bez rezultatu. Statystyk nie rozumiał aluzji, wciąż pytał o dzień ślubu i podejrzewał omyłkę w wypisanej dacie. A kiedy proboszcz i naczelnik gminy przesłuchiwani w tej dziwnej sprawie robili dwuznaczne uwagi, Porzecki zacytował paragraf ustawy, który jasno określa, że celem małżeństwa jest płodzenie dzieci. Przepis ten obowiązuje wszystkich obywateli, a wójt i proboszcz nie będąc prawnikami, nie mają żadnych danych do interpretowania ustawy, którą on jako urzędnik zna chyba najlepiej.

System statystyczny opracował Porzecki szczegółowo. Przyszły mu w tym z pomocą trudne, lecz wspaniałe liczby ujemne, które choć są przeciwieństwem liczb dodatnich, to jednak pozornie niczym się od nich nie różnią. Tych to liczb ujemnych używał Porzecki w stosunku do dzieci za wcześnie urodzonych. Ich przyjście na świat przed ślubem rodziców było zaznaczone znakiem minusowym, który poprzedzał cyfrę dni, dzielących urodziny dziecka od ślubu rodziców. Dzięki tym kruczkom matematycznym mógł wynalazca prowadzić badania statystyczne i porównywać przedwczesne urodziny z innymi, które się odbyły w normalnym terminie.

Raz tylko, gdy dziecko urodziło się 753 dni przed ślubem własnych rodziców, — ogarnęło Porzeckiego zwątpienie, czy obliczenia jego są słuszne. Lecz jako solidny statystyk opamiętał się szybko. Nie darmo go uczono, że cyfry to rzecz święta i niewzruszona. Dodajmy, że Porzecki w swojej pracy nie spotkał dzieci nieślubnych, gdyż mając za punkt wyjścia instytucję małżeństwa, odnotowywał jedynie prawowitych potomków.

Przez pięć lat trwały te genialne badania statystyczne na terenie różnych województw. Gdy spędzał urlop wypoczynkowy, odwiedzał setki plebanii, badał ludność miejscową i zebrał obfity materiał, okraszony cyframi. Po dokładnych obliczeniach udało mu się wykazać, że pierworodne dziecko przychodzi na świat przeciętnie po 5 miesiącach i 22 dniach od ślubu rodziców. Termin ten przeczył zatem powszechnej teorii o 9 miesiącach i stawał się ważnym atutem w sprawie przyrostu ludności.

Unikając z wrodzonej skłonności wszelkiego zbytecznego rozgłosu, nie przedstawił też całemu światu swojego odkrycia; pracę swą traktował ściśle naukowo i jedynie w piśmie naukowym ogłosił pracę na ten temat i stwierdził krótko „statystyka dotąd nigdy nie badała czy popularny termin 9 miesięcy, potrzebny rzekomo dla rozwoju człowieka, opiera się na prawdzie i faktach naukowych". Lecz oto on Porzecki zajął się tą sprawą, stosując metodę tak prostą i mało zawiłą, że uszła dotąd uwadze pokrewnych badaczy.

Wspomniany wyżej termin został obalony z chwilą przyjęcia za podstawę liczby dni, dzielącej dzień urodzin dziecka od dnia ślubu rodziców. Tysiącznych obliczeń dokonane we wszystkich stronach kraju i nie ma rozbieżności w uzyskanych cyfrach. Będąc przedstawicielem wiedzy pomocniczej, jaką jest statystyka dla innych gałęzi wiedzy, Porzecki podaje uprzejmie rezultat swych dochodzeń i zwraca uwagę badaczom, szczególnie zaś lekarzom, że popularny termin 9-miesięczny jest z gruntu fałszywy gdy chodzi o pierwsze dziecko. (Porzecki był ostrożny i nie wyciągał zbyt dalekich wniosków). Panowie fizjologowie zechcą teraz zapewne zrewidować swe tezy, uważane za dogmat — a ich koledzy z innych fakultetów dojdą z pewnością przyczyny dziwnej rozbieżności, jaka zaistniała, skutkiem jego badań.

Wypośrodkowany termin, krótszy od przyjętego, skłoni zapewne uczonych do zmiany mylnych pojęć, a nowy czasokres będzie niewątpliwie bardzo ważnym czynnikiem w przyroście ludzkości. Podawszy do wiadomości swe ważne odkrycie, zapewnił Porzecki w końcu, że pracy się nie lęka, obecnie układa statystykę urodzin dalszego rodzeństwa, która da uczonym możność walki z wyludnieniem ludzkości. K. M.

Z notatnika reportera

KREWKI MĄŻ (j) Stanisława Kwiatkowska, lat 28 (Lelewela 5) w czasie scysji z mężem została tak dotkliwie pobita, że musiano wezwać lekarza, który stwierdził złamanie ramienia i liczne rany głowy.

NA JEZDNI — Na placu Solskich dostał się pod koła samochodu 67-letni Jan Juras (Emilii Plater 9), którego w wyniku odniesionych ciężkich obrażeń ciała przewieziono na klinikę chirurgiczną szpitala przy ul. Pijarów 4.

— Przechodząc jezdnią ul. Pełczyńskiej została potrącona przez wóz tramwajowy 26-letnia Józefa Podgórska (Chorążczyzny 11) wskutek czego doznała kontuzji głowy i ramion. Ofiarę wypadku zaopatrzył lekarz Pogotowia.

PRZY PRACY — W czasie pracy upadł 39-letni Andrzej Wilczyński (Firlejowska 1) który doznał złamania kręgosłupa. Ofiarę wypadku przewieziono w stanie b. ciężkim do szpitala przy ul. Pijarów 4.

— 30-letni Jakub Sigal (Króla Leszczyńskiego 36) upadł w czasie pracy w domu przy ul. Idzikowskiego 2 z drabiny tak nieszczęśliwie, że doznał skomplikowanego złamania kości biodrowej i nogi. Sigala przewieziono do szpitala przy ul. Kuszewicza 5.

— Przy ul. Marcina 30 doznał w czasie pracy zmiażdżenia ręki 35-letni Leonard Aker (Sztarka 5), którego po zaopatrzeniu umieszczono w szpitalu przy ul. Kuszewicza.

ZACZADZENIE — 8-letnia Krystyna Pasurko (Nowakowskiego 10) zatruła się w czasie snu tlenkiem węgla. Nieprzytomnej dziewczynce pierwszej pomocy udzielił przybyły lekarz Pogotowia.

OGŁOSZENIA URZĘDOWE

Der Stadthauptmann
Amt für Ernährung und Landwirtschaft
Lemberg

Lwow, dnia 13 grudnia 1941.

OGŁOSZENIE

Wydawanie kart żywnościowych dla miejscowej ludności na styczeń 1942 r.

W celu przygotowania i wydania kart żywnościowych na styczeń 1942 zarządza się, co następuje:

1. Właściciele, względnie zarządcy domów, są zobowiązani najpóźniej do dnia 19. 12. b. r. wręczyć Miejskiemu Zarządowi Domów wykaz wszystkich mieszkańców domu. Rozdawanie druków dla wykazów rozpocznie zarząd domów z dniem 17. 12. b. r.

Po zbadaniu wykazów i sporządzeniu kopii powinny Miejskie Zarządy Domów najpóźniej do 22. 12. 1941 wręczyć wszystkie listy Urzędowi dla spraw wyżywienia i rolnictwa, Piekarska 1b, III p., który na podstawie list, po dodatkowym zbadaniu, będą wydane karty żywnościowe dla doręczenia przez Zarząd Domów.

Karty żywnościowe będą wydane tylko tym osobom, które formalnie są zameldowane w Miejskim Zarządzie Domów i które, otrzymując karty na miesiąc grudzień, oddały Miejskiemu Zarządowi Domów wypełniony formularz.

Wydawanie kart żywnościowych musi być zakończone przez Miejskie Zarządy Domów do 31 grudnia 1941 r. Osoby odbierające swoje karty żywnościowe mają podpisać dowód otrzymania załączony do każdej karty i oddać go Zarządowi Domów.

Oprócz tego powinny one poświadczyć odbiór na listach mieszkańców domu.

Zebrane w ten sposób potwierdzenia powinny być odesłane przez Miejski Zarząd Domów Urzędowi dla spraw wyżywienia i rolnictwa najpóźniej do dnia 3. 1. 1942 r.

Mieszkańcy, którzy otrzymali swoje karty żywnościowe, powinni najpóźniej do dnia 5. 1. 1942 r. poddać się rejestracji w właściwych sklepach żywnościowych.

W związku z tym, że w poprzednich miesiącach niektórzy właściciele i zarządcy domów przewlekli wręczenie list mieszkańców Miejskiemu Zarządowi Domów, zarządzam co następuje:

1) W razie więcej niż dwudniowego opóźnienia zobowiązane są Miejskie Zarządy Domów wręczyć Urzędowi dla spraw wyżywienia i rolnictwa wykaz osób, winnych opóźnienia, celem ukarania ich drogą administracyjną.

2) Oprócz tego mają zarządy Domów obowiązek wszystkich tych właścicieli domów i zarządców domów, którzy dla nielegalnego otrzymania większej ilości kart żywnościowych, przedstawili fałszywe dane w swoich wykazach, zaproponować do ukarania.

14463

STADTHAUPTMANN
I. A. HEGE

PAŃSTWOWA CHEMICZNA SZKOŁA ZAWODOWA WE LWOWIE

Początek nauki

we czwartek, dnia 18 grudnia b. r. o godz. 14.15 we wszystkich oddziałach I-ej i II-ej klasy na razie w budynku P. Szkoły Technicznej ul. Akademicka 9.

Bliższe szczegóły w ogłoszeniach Dyrekcji Szkoły na miejscu.

Inż. Dr ADOLF JOSZT
za Dyrekcję Szkoły

14442

(KONIEC DZIAŁU URZĘDOWEGO)

„Deutscher Tattersal"
ul. Dunin-Wąsowicza l. 3
(dawny konny Sokół)
KUPI
4 SIODŁA angielskie z uździennicami i 4 pary kompletnych POŁSZORKÓW. ● Zgłoszenia na miejscu. 14026

Filateliści

Jedyne w swoim rodzaju poważne dzieło „Schule der Philatelie" wydane na kredowym papierze, tysiące ilustracji jedno i wielobarwnych. Kopalnia złotych wiadomości dla zbieracza. Mimo poważnych kosztów dzieło to celem reklamy wysyłamy darmo przy zakupie znaczków za zł. 300.— „PIONIER" Oddział Filatelistyczny. Kraków, ul. Stolarska 9. Cennik gratis! 13594

DZIEŁA NAUKOWE
BELETRYSTYKĘ
oraz CAŁE BIBLIOTEKI
KUPUJE 14082
KSIĘGARNIA Juliusza FOITIKA
Lwów, Wehrmachtstr. (Batorego) 30

Spółdzielnia Rzemieślniczo-Przemysłowa
„PROGRES"
we Lwowie, Kirchenstrasse 8,
tel. 232-84 i 233 45
przyjmuje w porozumieniu z Izbą Rzemieślniczą (Handwerkskammer) zgłoszenia, zapotrzebowania na narzędzia rzemieślnicze. — Warsztaty szewskie mogą odbierać potrzebne im noże szewskie codziennie między godziną 10 — 13. 14260

KUPNO SPRZEDAŻ

PŁYTY gramofonowe; — Obrus koronkowy; Prześcieradła kołdrowe; Koc, sprzedam. Lwow, ulica Piekarska 18, — mieszk. 9. 14846

DO sprzedania ubranie ciemne w b. dobrym stanie na tęgiego. Lwów, Jabłonowskich 6, — m. 2. 12833

TOKARKĘ pryzmową 750/150, z posuwem automatycznym sprzedam. Lwów, Pełczyńska 33, m. 8. 13834

NARZĘDZIA do obróbki metali: piła taśmowa, piły tarczowe, rozwiertaki, frezy palcowe, narzynki do głowic automatycznych, gwintowniki sprzedam. Listy: „Gazeta Lwowska" pod „Nr 13899"

ZNACZKI POCZTOWE kupujemy stale. Cennik zakupów znaczków Generalnego Gubernatorstwa bezpłatnie. Polski Dom Filatelistyczny Warszawa, Marszałkowska 116. 12175

SPRZEDAŻ [illegible] Najwyższej wydajności. Biuro Włodzimierza Huka. KRAKÓW, Pijarska 10, LWÓW, Piłsudskiego 24. [illegible]

SZUKAMY do kupna — kamienicy — pensjonaty — willi — majątku ziemskiego — gospodarstwa rolnego — młyna — tartaku — cegielni lub fabryki. Miejscowość obojętna!! Zgłoszenia: Biuro Włodzimierza Huka — KRAKÓW, Pijarska 10 — LWÓW Piłsudskiego 24. [illegible]

FUTRO czarne źrebce francuskie nowe sprzedam. Zgłoszenia: Lwów, Piaskowa nr 22, dzwonek pierwszy z góry — od 2—4. 14181

KUPIĘ NATYCHMIAST MOTOR SSACO-GAZOWY Z KOMPLETNYM URZĄDZENIEM 30—60 HP. LISTY „GAZETA LWOWSKA" „Nr 14287"

KUPIMY czerwone płótno introligatorskie — Zarząd Drukarni, Lwów, Sokoła 4. 14187

ZNACZKI POCZTOWE bloki, zbiory, arkusze kupuję; od 5 do 6-tej Lwów — Okólskiego 2, mieszkanie 6, II. p. 12914

ODWAŻNIKI do wagi decymalnej 1/2, 1, 2, 5, 10 kg. oraz komplet małych odważników kupię. Zgłoszenia z podaniem ceny: Lwów, Skrzynka poczt. 136. 14156

KUPIĘ węgiel i drzewo — zapłacę dobrze. — Zgłoszenia: Lwów Grochowska 58. — I. p. 14010

KUPIĘ dodatki do ubrań: zapłacę dobrze. — Zgłoszenia Lwów, Grochowska 58 — I. p. 14011

SPRZEDAM buciki męskie i damskie. Lwów — Kosnarowa 6. 13917

SPRZEDAM ubranie czarne — Lwów. — Kaspra Boczkowskiego 25. 12746

1—2 SAMOCHODY ciężarowe (3-6 t.) kupimy natychmiast. Lwów, Romanowicza 12, telefon 238-20. 13361

SPRZEDAM płaszczyk dla panienki, skórki baranie nowe. Wiadomość: Lwów — Gołąba 4. 13798

WIATRÓWKĘ NARCIARSKĄ Z KAPUZĄ w dobrym stanie kupię. Zgłoszenia: Lwów, Mazowiecka 5. Nowy Lwów 13818

KUPIĘ damskie śniegowce wysokie nr 37 i 36 oraz koszule męskie zimowe — Zgłoszenia: cukiernia Lewandowskiego. — Lwów. Bielowskiego nr 6 13808

KUPIĘ tapczan dwuosobowy, szafę trójdzielną, psyche, — stolik nocny — orzech kaukazki. Zgłoszenia: Lwów, Hausnera 7, m. 7, I. p. 13704

ZA SPOKÓJ DUSZY
ś. p.
CZESŁAWY GROŃSKIEJ
zmarłej tragicznie dn. 13-go września br.
odbędzie się
NABOŻEŃSTWO ŻAŁOBNE
we środę dnia 17-go grudnia b. r. o godzinie 8-mej rano w kościele św. Marii Magdaleny, na które zaprasza
14365 Grono Przyjaciół

BIELIZNĘ DAMSKĄ oraz pościelową — kupię. Listy „Gazeta Lwowska" — „Nr 14054"

ŁOŻYSKOWĄ KOMPOZYCJĘ pokost, terpentynę, taśmę izolacyjną kupimy. Lwów, — Akademicka pięć, „Technoservice". 13749

FLASZKI ROZMAITE KUPUJE LWÓW, KAZIMIERZA W. 21. — W PODWÓRZU. 13733

NAJSTARSZA aryjska firma **JAN SELTENREICH ZEGARKI, BIŻUTERIA.** Wszelkie naprawy Lwów, Plac Halicki 14. 13984

KUPIĘ Futterkopf do tokarki Nr 0. lub 1. Listy „Gazeta Lw." „Nr 14016"

KUPIĘ sypialnię nowoczesną oraz materace rozharowe. Listy „Gazeta Lwowska" „Nr 13721"

POTRZEBNE tapicerowane stare kupuje tapicernia, Lwów, Kościuszki 20, I. 13630

MASZYNY do pisania rachowania kasy kontrolne kupuje i sprzedaje najdogodniej firmie Juliusz Hecker Kraków, Wiślna 6 11398

DYWAN perski i żywiecki, srebrną zastawę — kupuję kupię. — Lwów — Friedrichów 2, mieszk. 8. 13723

PRZYJMĘ współpracownika (czkę) z kapitałem 6—8 tys. zł. do rzetelnej współpracy, zabezpieczenie i wysoki zysk. — Oferty do „Gazety Lwow." „Nr [illegible]"

STROJ[E]NIE, naprawia kupuje przegrane fortepiany, pianina. Herman, Lwów, Lenartowicza 5, II, pop. 13795

PLUSKWY i inne robactwo domowe niszczymy doszczętnie gazem „B—F" (Asot). — „GAZOCHEMIA" Lwów, Piłsudskiego 21. Tel. 271-06. UWAGA! Gaz nie niszczy mebli — tkanin, farb, metali! 9654

PRZEPISYWANIE maszynowe, **TŁUMACZENIA,** podania, zgłoszenia przedsiębiorstw, życiorysy. — BIURO [illegible] Lwów, ROMANOWICZA 2 (obok Notariatu). 13963

— A czemu to nagle tak cicho zrobiło się podczas lekcji?
Bo właśnie pan profesor egzaminował mnie ustnie...

FUTRO damskie, — czarne źrebce francuskie, sprzedam — krój pierwszorzędny — stan doskonały — modne. Zgłoszenia: Lwów, Pijarów 6 (portier wskaże) od 12—1 i od 4—6. 12903

FILATELIŚCI! Specjalny „Podręcznik" — pomoże Was o zbieraniu znaczków pocztowych. Przekazem 4.40 — zaliczeniem 7.— Polski Dom Filatelistyczny, Warszawa Marszałkowska 116. 12174

Rok założ. 1890 **JAN WOJTYCH** jubiler, Lwów, Akademicka 8. wykonuje wszelkie naprawy jubilerskie oraz przeróbki z dostarczonych materiałów GRAWURY ARTYSTYCZNE. 12513

„NA GWIAZDKĘ" Pakiety znaczków polskich, zagranicznych sprzedaje: Sklep filatelistyczny, Lwów, Akademicka 8. 13337

LISTY ZASTAWNE lwowskiego Towarzystwa Kredytowego Miejskiego — kupi — Markowski Jarosław — Poniatowskiego 17 12808

PATEFON elektryczny — lub sprężynowy ewentualnie adapter oraz większą ilość płyt kupię. „Gazeta Lwowska" — „Nr 13624"

GRAMOFONY, PŁYTY — FOTOGRAFICZNE aparaty, materiały kupuje: „FO-FO-RA" Lwów, Chorążczyzna 8. 12542

MŁYŃSKIE maszyny — oraz wszelkie przybory, GAZA szwajcarska, PASY transmisyjne, gurty — kubełki. — Zakład budowy młynów — Kraków, Mazowiecka 35. Tel. 102-44 12053

FILATELIŚCI! Cennik - Katalog 1942 znaczków polskich — Gubernatorstwa. Dwanaście fototablic 320 znaczków. Przekazem 7.20 — zaliczeniem 8.90. Polski Dom Filatelistyczny Warszawa Marszałkowska 116 12173

FORTEPIAN Schweighofera — krótki — krzyżowy — sprzedam tanio. Lwów, Kopernika 26, — mieszk. 9. 13648

FOTOGRAFIKA materiał fotograficzny amatorom — sprzedam. Listy — „Gazeta Lwowska" „Nr 13563"

FILATELIŚCI! Wybory znaczków polskich, nowości Europy i wszystkie wydania Generalgouvernement wysyła za pobraniem Wiktor Gotfryd, Kraków, — Basztowa 18. 13622

OKAZJA. ŻARÓWKI NA PRĄD MIEJSCOWY 110 V. Sprzedaje, — jak długo zapas starczy, 30 proc. opustu od ceny cennikowej, „Kestochnica" Oficerska 7. Tel. 244-75. 13756

OBRAZY Kto chce spieniężyć obrazy więcej lub mniej cenne, a nawet zniszczone i uszkodzone poda adres do „Gazety Lw." „Nr 13826"

SPRZEDAM nową etamenę, — ewent. zamienię za buciki nr 42 i rękawiczki Wiadomość Kol. Krzywczycka, Uciecha 65 13786

KUPIĘ sypialnię nowoczesną z dwoma tapczanami, pierwszorzędną lub 2 tapczane sama. Listy do „Gazety Lw." „Nr 13779"

ROZMAITE

TŁUMACZYMY przepisujemy maszynowo podania, dokumenty, tanio; Lwów, Ormiańska trzynaście, mieszkanie czwarte. 13588

WRÓŻBITA niewidomy przyjmuje codziennie — Lwów, Supińskiego 25, mieszk. 12. 13640

PODANIA, tłumaczenia, lekcje niemieckiego, Lwów WAŁOWA dwadzieścia, mieszkanie osiem. 13775

NIEMIECKIE podania, tłumaczenia, — zgłoszenia **PRZEDSIĘBIORSTW** fachowo Lwów, Akademicka pięć. 13756

SAMOCHODY ciężarowe 4—5 tonowe do stałych przewozów wynajmę solidnej firmie Listy „Gaz. Lw." „Nr 13111"

AKUSZERKA Stojkowa przyjmuje. Lwów ulica Ormiańska 2. 11356

JASNOWIDZ mistrz przepowiedni wydarzeń życiowych — poradzi bezwzględnie we wszelkich sprawach. Piesemnie — zaliczeniem pocztowem, podać pytania, datę urodzenia Kraków, — Stradomska 13. — mieszk. 34 13068

STROJENIE, naprawa fortepianów. Smutny, — Lwów, Supińskiego 25. Tel. 215-98 13639

AKUSZERKA Markowska przyjmuje panie. Zyblikiewicza 39. 8257

INTROLIGATOR KRYWECKI Lwów, ORMIAŃSKA 28. 13708

Codziennie
z wyjątkiem
poniedziałków

11422

„Varieté"
Lwów, Franciszkańska 7

Początek przedstawień codziennie o godzinie 18.30
W sobotę 2 przedstawienia: o g. 17 i 19.
W niedzielę 3 przedstawienia: o g. 15, 17 i 19.
Wtorki, środy i czwartki tylko dla Niemców.

SALON KOSMETYCZNY oddział fryzjerski Berta Thiel, Lwów plac Dąbrowskiego 8. 13676

PLUSKWY roznosza tyfus! Tępi owadów niszcz kań — mebli — gazem „B—F" (Asot) przeprowadza „GAZOCHEMIA" Lwów, Piłsudskiego 21 — telefon 271 06 [illegible]

POSAD POSZUKUJĄ

STENOTYPISTKA pisząca bardzo biegle na maszynie perfekt niemiecki, polski, stenografia długoletnia praktyka poszukuje posady. — Listy „Gaz. Lw." „Nr 14127":

NAUCZYCIELKA gimnazjalna perfekt niemiecki, — francuski, fortepian szuka jakiejkolwiek pracy. — „Gazeta Lwowska" „Nr 13971"

SZOFER mechanik poszukuje pracy na wóz ciężarowy. Listy: „Gazeta Lwowska" „Nr 13959".

MAM 22 lat, maturę, — kurs handlowy i gospodarstwa domowego. Przyjmę jakąkolwiek biurową, sklepową lub domową pracę. — „Gazeta Lwowska" „Nr 13990":

WOLNE POSADY

MŁODA dziewczyna potrzebna do pracy domowej. Zgłoszenia Lwów, — Friedrichów 7, mieszk. 3, między 3—5 pop. 14055

DOCHODZĄCA czysta, zwinna potrzebna. Lwów — Grecka 5, m. 6 — godz. 2 do 4. 13970:

DOCHODZĄCA do jednej lub dwu osób, najchętniej do niemieckiego domu, nie władająca językiem niemieckim. Listy „Gazeta Lwowska" — „Nr 13933":

PRZYJMĘ chłopca lub pomocnika. Zgłoszenia: 4—6 pop. instalator wodociągowy, Lwów, Mochnackiego 6. 13037:

OGRODNIK do inspektów i sadów blisko Lwowa zaraz potrzebny. — Kandydaci fachowcy i energiczni podadzą życiorys i adres — do Adm. „Gaz. Lw." „Nr 13930"

POSZUKUJĘ fachowych sprzedawców z kaucją i referencjami. — „Sklep", Lwów — róg Leśnianów — Sykstuskiej. 13699

LOKALE

DLA przyjezdnych na stałe po dwa pokoje komfortowo umeblowane przy kulturalnych polskich rodzinach — solidna zapłata — Zgłoszenia godz. 13 Polski Komitet Pomocy, Kopernika 5 dział gospodarczy. 13849

WYNAJMĘ 1 lub 2 pokoje umeblowane, Lwów, Stryjska 24, mieszkanie 2. 13356

MIESZKANIE: Garsoniera umeblowana do wynajęcia od zaraz. — Lwów, Chlapowskiego 6. 13797

POSZUKUJĘ niekrępującego pokoju okolica Gródeckiej, — Janowskiej, Pierackiego z meblami lub bez „Gazeta Lwowska" „Nr 13875":

DO wynajęcia dwa pokoje, kuchnia, weranda, spiżarnia, piwnica, stajnia; pokój, kuchnia — piwnica. Wiadomość: Lwów, Janowska 72, gospodarz. 13939

NAUKA

TAŃCÓW szkoła pierwszorzędna — rozpoczynam kursy. — Lekcje wprawne w dnie parzyste — H. Frauth, Lwów — Pańska 11. 13930

WYUCZAM pianina na nutach w języku niemieckim, polskim, ukraińskim Remeńska, Lwów, Zyblikiewicza 5, [illegible]

TAŃCÓW kurs rozpoczynam Wpisy wcześniej. Wieczysty. Lwów, Kopernika 10, — pierwsze piętro [illegible]

NAUKĘ Zielarstwa rozpoczynam. Zgłoszenia: Lwów Teresy nr 12/11. [illegible]

NIEMIECKIEGO wyucza magister, absolwent szkół niemieckich. **PODANIA,** tłumaczenia. Lwów, Potockiego 9, II piętro, mieszk. 6 pop. 13328

PRYWATNE

PAN KAZIMIERZ KUŚNIERZ ze Lwowa proszony jest przez [illegible] z Gr. o podanie swego adresu do „Gońca Krakowskiego". Kraków. „Nr 47". [illegible]

STANISŁAW brat Fanusi proszony jest w sprawie własnej zgłosić się Lwów. Sapiehy 5 13961

MARIA CZOŁKO z Czebińskich zechce dać znak życia o sobie do 6 tygodni w przeciwnym razie będę uważał za zmarłą. Lwów, ul. Karłowiczówny 18 a. Czołko Antoni. 14018

Tapicer
aryjczyk potrzebny. Zgłoszenia: Hotel „IMPERIAL" 29 Junistrasse 3. 14326

Walce drogowe
BETONIARKI ● KAFARY
SAMOCHODY ● TACZKI
NARZĘDZIA drogowo-budowlane
kupimy nawet uszkodzone
Lwów, Wincentego Pola 7. Tel. 200-85

Słowniki i samouczki
do nauki języka niemieckiego
poleca
Michał Kowalski
Lwów, ul. Operowa (Legionów) 19
Telefon 218-23. 14210

REDAKCJA PRZYJMUJE OD G. 10—11. RĘKOPISÓW NIE ZWRACAMY. ZA TERMINOWY DRUK OGŁOSZEŃ WYDAWNICTWO NIE ODPOWIADA.
TEL. SEKRETARIATU REDAKCJI 202-23. DRUK. „GAZETY LWOWSKIEJ", LWOW, SOKOŁA 4. TEL. ADMINISTRACJI 200-06